

Commissie Zorg, Jeugdzorg en Sport (ZJS) – do. 18 februari 2021, 9.00u

Geachte leden van de Commissie Zorg, Jeugd en Sport van de gemeente Amsterdam

Afgelopen zomer leerde ik een groep jongemannen kennen die in het park sliep in Amsterdam Zuidoost. Zij leefden daar dag en nacht, opgejaagd door regenstormen, politie, onzekerheid en stress. Ik ontdekte dat zij ongedocumenteerd waren en geen perspectief hebben in dit land, maar ook niet in een ander land. Ze waren pas kort in Nederland en er was niemand die hen hielp. Toen de winter kwam vonden ze plekjes waar ze binnen konden slapen, maar overdag konden ze vaak nergens heen. Daarom besloten wij ons kerkgebouw De Nieuwe Stad overdag voor hen beschikbaar te stellen. Vanuit ons gebouw koken de jongemannen sindsdien maaltijden die ze uitdelen aan andere daklozen, maar ook aan eenzame ouderen en arme gezinnen in de buurt. De samenleving die hen afwijst dienen zij met grote toewijding.

In januari meldde iemand van Here To Support mij dat er drie jonge Eritrese vrouwen uit de noodopvang de hele dag in de kou op station Bijlmer Arena stonden, omdat zij nergens naar binnen konden en geen geld hadden om naar het Centrum te reizen. Zij bracht ze naar De Nieuwe Stad. Een paar dagen later werd ik opgebeld door het Wereldhuis dat een jongeman vanaf de noodopvang in Zuidoost onderweg was naar het Wereldhuis in West – urenlang lopend in de vrieskou, hopeloos verdwaald. “Hij loopt ergens tussen Amstel en RAI,” werd mij gezegd. Ik vond hem en bracht hem naar De Nieuwe Stad waar hij de eerste uren alleen maar in stilte tegen de verwarming wilde zitten en water drinken. Deze jongeman, die Eritrese vrouwen en steeds meer anderen uit de noodopvang komen sinds januari elke dag.

Toen ruim een week geleden code rood werd afgekondigd hoopte ik dat die jongeren vanuit de noodopvang niet op straat zouden worden gezet in een ijskoude sneeuwstorm. Ik kreeg angstige appjes vanuit de noodopvang: “wat moeten we nu morgen?” Op het allerlaatste moment bleek dat zij toch in de vrieskou binnen mochten blijven. Maar wat merkten wij maandag? En dinsdag? En alle dagen afgelopen week? Elke dag komen zij vanuit de noodopvang toch naar De Nieuwe Stad – al moeten zij er een uur voor lopen door de barre kou. Want ze hebben honger. Ze komen voor de rijstmaaltijden die de ongedocumenteerde jongens uit het park koken. De acht boterhammen die ze krijgen in de noodopvang, daar kunnen zij niet op leven. Ze hebben behoefte aan groente en fruit. Ook hebben ze hulp nodig in contact met instanties, het reizen naar afspraken, het vinden van medicijnen. Elke dag verlenen wij noodhulp. Want er is niemand anders die hen helpt.

En nu is de nachtopvang ook nog vol. Sommige daklozen slapen in onverwarmde tuinhuisjes of caravans en hadden graag de afgelopen week een plek in de noodopvang gekregen. “Kun je me een fles water komen brengen?” vroeg iemand me afgelopen zaterdag. Want alles was bevroren. Geen water om te koken, te wassen, te drinken. “Waar moet ik vannacht slapen?” dat is een vreselijke vraag als het meer dan tien graden vriest.

Ik ben geen hulpverlener. Als kerk willen wij graag gastvrijheid bieden, maar de problematiek van deze mensen is complex. Hoe moeten wij deze mensen elke dag van eten te voorzien, van OV-tegoed, van kleding, medicijnen, maandverband, handschoenen? Wie wast hun kleren als wij dat niet doen? Wie helpt hen de Jan van Galenstraat te vinden als wij dat niet doen? Wie helpt hen de rust te vinden in hun hoofd om na te denken over hun toekomst?

De jongemannen die ik leerde kennen in het park zijn inmiddels mijn team. Code rood of niet, zij fietsen heel glibberig Zuidoost door om maaltijden te brengen aan wie dat nodig heeft. Zij helpen de nieuwe ongedocumenteerden uit de noodopvang om te begrijpen hoe het werkt in Nederland. Zij delen hun eten en hun kleren. Dat is heel mooi. Maar... lieve raad van Amsterdam, waar is úw barmhartigheid? Waarom moeten mensen uit de noodopvang in Amsterdam Zuidoost een uur lopen voor een warme maaltijd? Waarom worden zij niet ondersteund en begeleid, en moeten zij terugvallen op ons – de kerk, en de vrijwilligers van Amsterdam Zuidoost? Wij dienen onze samenleving graag. En we worden daarin graag gesteund door onze raad!

Elianne Schultz, diaconaal werker

Diaconie van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam